

Вибірковий розподіл інформації: інноваційний підхід

Антоній Ржеуський¹, Наталія Кунанець²

1. Науково-технічна бібліотека, Національний університет «Львівська політехніка», УКРАЇНА, м. Львів, вул. Професорська, 1;
e-mail: prorokanton@yandex.ru
2. Кафедра інформаційних систем та мереж, Національний університет «Львівська політехніка», УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12;
e-mail: n_kunan@yahoo.com

The article deals with selectively informing of users as the main direction in the library activity. The reanimation of this service on an example of repository of Lviv Polytechnic National University Scientific Library is highlighted.

Ключові слова – бібліотечно-бібліографічне обслуговування, вибірковий розподіл інформації, інформаційна послуга, інформаційна потреба, документ, електронний архів

I. Вступ

Сьогодні відбувається реанімація багатьох форм інформаційного обслуговування користувачів. На інноваційну основу слід покласти забуту форму інформаційного забезпечення користувачів як вибірковий розподіл інформації.

II. Значення системи ВРІ та адаптація до нових реалій

Вибірковий розподіл інформації – це поширення інформації, яка з'явилася в інформаційно-пошуковій системі, відповідно до постійних інформаційних запитів споживачів інформації [1, с.94].

На паритетних засадах здійснюються індивідуальне та групове інформаційне забезпечення, які реалізують інформаційну та соціокомунікативну функції бібліотеки і стимулюють науково-дослідну діяльність користувачів. Під індивідуальним бібліотечно-бібліографічним обслуговуванням розуміють процес, що забезпечує безпосереднє і систематичне спілкування бібліотекаря з одним або одночасно кількома читачами. Відродження вибіркового розподілу інформації в бібліотеках в першу чергу торкнулося індивідуального інформування користувачів.

Індивідуальне інформування полягає в постійному оповіщенні фахівців про нові документи, які надійшли до бібліотеки, за профілем їх діяльності чи наукових досліджень, а також виявлені за бібліографічними джерелами. Індивідуальне обслуговування носить назву вибіркового розподілу інформації (ВРІ), якщо воно: здійснюється оперативно з обумовленою періодичністю; має два контури, тобто читачеві спочатку надається

бібліографічна інформація, і тільки потім на його вимогу – повні тексти документів; передбачає аналіз даних зворотного зв'язку, завдяки чому уточнюються інформаційні потреби абонента [2, с.151].

За системою ВРІ обслуговуються читачі, професійна діяльність яких передбачає систематичне самостійне ознайомлення з новою інформацією з певного кола проблем за умови, якщо тематика їх інформаційних потреб є стабільною впродовж певного часу.

Якщо у 90-х роках система ВРІ реалізувалася переважно ручним, способом [3, с.180], то сьогодні настав час використання сучасних інформаційних технологій.

На прикладі електронного наукового архіву науково-технічної бібліотеки Національного університету “Львівська політехніка” простежимо функціональність системи вибіркового поширення інформації. Середовище університетського репозитарію, як образ електронної бібліотеки, інформує користувачів про нові матеріали в одному зі структурних розділів або на домашній сторінці конкретного зібрання зокрема.

Зареєстровані користувачі мають змогу отримувати не тільки інформацію про нові матеріали, що цікавлять їх з певної галузі знань, а й безпосередньо ознайомлюватись з повнотекстовим їх змістом. Таким чином забезпечується двоконтурність системи. Це можливо завдяки використанню опції “підписатись”, що знаходиться на домашній сторінці будь-якого видання з колекції електронного архіву. Підписавшись, користувач щодня отримуватиме повідомлення електронною поштою про поповнення архіву документами, релевантними його інформаційним потребам.

Висновок

Ця інформаційна послуга вирізняється систематичністю – що є найважливішою особливістю системи вибіркового розподілу інформації. Переваги такого сервісу для користувачів – комфортний та якісно новий рівень інформування у режимі on-line.

Література

1. Фокеев В. А. Библиографическая наука и практика : терминологический словарь / В. А. Фокеев ; науч. ред. Г. В. Михеева. – СПб., 2008. – 272 с.
2. Справочник библиотекаря / Науч. ред. А. Н. Ванеев, В. А. Минкина. – СПб., «Профессия», 2004. – 448 с. – (Серия «Библиотека»).
3. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. Для студентів напряму 6.020102 “Книгознавство, бібліотекознавство і бібліогр.” / Г. М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.